

ТАҚЫРЫБЫ: СЕЙСМОГРАФ
Орындаған: Амарбай Заңғар

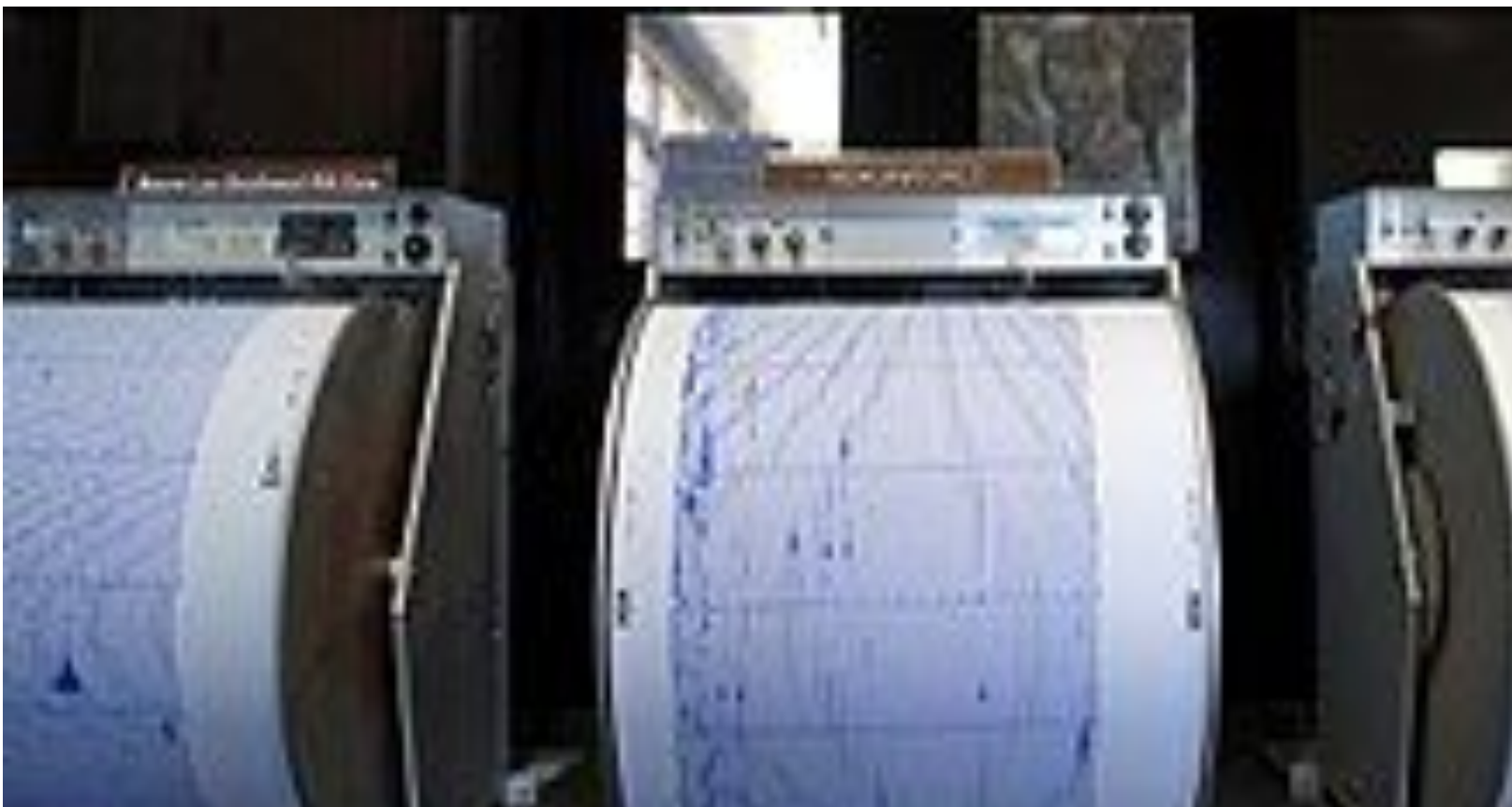
▣ **Сейсмограф** – жер қабығының тербелуін жазатын аспап. Сейсмограф өзінің өте сезімталдығының нәтижесінде бірнеше мың километр қашықтықта болған жер сілкінуін жазып алады. Бұрынғы КСРО-да Голицин мен Никифоров сейсмографтары тараған. Онда ілулі заттың тербелуі электрлік тербелуге айналып, жазуды алыстан түсіруге мүмкіндік береді.

**Борис Голицынның
сейсмологы**

Сейсмолог немесе сейсометр - сейсмикалық толқындардың барлық түрлерін анықтау және тіркеу үшін пайдаланылатын арнайы өлшеуіш құрылғы. Күш пен бағытты өлшеу және жер сілкінісін өлшеу құрылғысы. Сеймоскоп - жер сілкінісінің эпицентрінің бағытын көрсетеді. 132 жылы Чжан Хэнг Қытайда ойлап тапты.

Сейсмолог

Көптеген жағдайларда сейсмографта жер сілкінісі кезінде тұрақты болып қалатын көктемгі суспензияға орнатылған жүктеме бар, ал қалған құрал (корпус, тірек) жүктемеге қарай жылжиды және ауыстырылады. Кейбір сейсмографтар көлденең қозғалыстарға сезімтал, ал басқалары тігінен. Толқындар қозғалыстағы қағаз таспасында қаламмен жазылады. Сақтау құрылғыларында жазылған электрондық сейсмографтар (қағаз таспасыз) бар. Алғашқы сейсмографтар механикалық болды. Оларда люктер көмегімен жүктеме қатысты корпусының тербелістері күшейтіліп, ысталған қағаз бар барабанға белгі қалдырған құсқа берілді. 1906 жылы Ресей физигі Борис Голицын электромагниттік индукция феноменіне негізделген алғашқы электромагниттік сейсмографты ойлап тапты. Осындай сейсмографта индуктивтілік катушка салмақпен бекітілген магнитке қатысты қозғалады. Бұл кезде фотобайда қағаздың жазуы орнына айналдыра отырып, айнадағы гальванометр көмегімен ауытқу электр тогы жазылған.

**НАЗАРЛАРЫҢЫЗГА
РАХМЕТ !!!**